

การพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร
English Language Learning Management for Enhance Creativity Using Synectic
Techniques for Matthayomsuksa 1 Students of Prachapkirikhun Provincial
Administrative Organization School

นางสาวสุพัตรา สุวรรณเพชร¹

Supattra Suwannaphat¹

โรงเรียนปรangkู่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร¹

Prang Ku School, The Secondary Educational Service Area Office Si Sa Ket Yasothon¹

E-mail¹: supattrasuwannaphat@gmail.com

Received June 20, 2024; Revised June 25, 2024; Accepted June 29, 2024

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร (2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตามประสบการณ์และคุณวุฒิการศึกษา (3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร การศึกษานี้ดำเนินการโดยวิธีเชิงปริมาณโดยเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จำนวน 212 คน โดยวิธีแจกแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติค่าที และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า (1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ (2) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตามประสบการณ์และคุณวุฒิการศึกษา พบว่าผู้บริหารที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3) แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ควรมี 9 ด้านดังนี้ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความรู้และการเรียนรู้ ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ด้านการสร้างพลังและแรงบันดาลใจ ด้านการสร้างเครือข่ายและมนุษยสัมพันธ์ด้านภาพลักษณ์และเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านการสื่อสารและด้านคุณลักษณะด้านผู้นำและภาวะผู้นำ

คำสำคัญ: คุณลักษณะผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษา ยุคดิจิทัล

Abstract

The objectives of this research were (1) to explore the attribute of education executives in the digital era of the Secondary Educational Service Area Office Si Sa Ket Yasothon (2) to compare the attribute of education executives in the digital era of the Secondary Educational Service Area Office Si Sa Ket Yasothon classified by working experience and educational qualifications. (3) to propose the guidelines of the characteristics development according to the attribute of education executives in the digital era of the Secondary Educational Service Area Office Si Sa Ket Yasothon. This study was conducted by a quantitative approach. Data were collected from samples 212 teachers in schools under the Secondary Educational Service Area Office Si Sa Ket Yasothon by using a questionnaire. The data obtained were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and analysis of variance. Results showed that (1) The attribute of education executives in the digital era of the Secondary Educational Service Area Office Si Sa Ket Yasothon was found the high level, and (2) comparison results the attribute of education executives in the digital era of the Secondary Educational Service Area Office Si Sa Ket Yasothon classified by working experience and educational qualifications was found that the school administrators with different working experience and educational qualifications was not different in overall attribute of education executives at the .05 level. (3) The guidelines of the characteristics development according to the attribute of education executives in the digital era of the Secondary Educational Service Area Office Si Sa Ket Yasothon consist of 9 areas; vision, knowledge and learning, digital technology, creativity and innovation, inspiration, network and human relations, image and being a good role model, communication and leadership.

Keywords: Attribute of Education Executives, Education Executives, Digital Era

บทนำ

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โลกมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงมีความรวดเร็วจากเศรษฐกิจอุตสาหกรรมได้ถูกแทนที่ด้วยการบริหารที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล และนวัตกรรม ใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของโลกเข้าด้วยกัน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันหลายครั้งเกิดขึ้นในลักษณะที่ไม่คาดคิด และกระจายตัวในวงกว้างอย่างรวดเร็ว บางเหตุการณ์เกิดขึ้นในวงแคบ แต่ภายในระยะเวลาไม่นานก็กลายเป็นวิกฤตการณ์รุนแรงในระดับโลกที่ส่งผลกระทบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คน ดังเช่นการติดต่อของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โควิด 19 เป็น

โรคที่ติดต่อกันจากเชื้อไวรัสโคโรนา ซึ่งเป็นไวรัสสายพันธุ์ใหม่ มีการค้นพบครั้งแรกที่นครอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน (นาริมะห์ แวปูเตะ คันธมาพันธ์ กาญจนภูมิ และกัลยา ต้นสกุล, 2564, หน้า 33) เริ่มต้นจากคนจีน เมืองอู่ฮั่นเพียงไม่กี่คนเจ็บป่วยและมีอาการปอดอักเสบ ภายในระยะเวลาเพียง 6 เดือน โรคติดต่อดังกล่าวกลายเป็นโรคที่ระบาดไปทั่วโลก ผลกระทบจากภาวะระบาดของโรคทำให้ผู้คนหลายร้อยล้านคนทั่วโลกต้องตกงาน และทำให้เศรษฐกิจเข้าสู่ภาวะถดถอย ความเสี่ยงของการระบาดของโรคทำให้มนุษย์จำเป็นต้องป้องกันตนเองเพื่อให้มีชีวิตรอดด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดำรงชีวิตที่ผิดไปจากวิถีเดิม (พีรพัฒน์ ใจแก้วมา, 2563, หน้า 4) ทั้งนี้การเตรียมพร้อมเพื่อรับมือกับสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตจึงเป็นเรื่องที่สำคัญเป็นอย่างมาก ความสามารถในการวางแผนเพื่อชี้แนะและกำหนดทิศทางในอนาคต และเตรียมพร้อมรับมือกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดจึงเป็นเรื่องสำคัญมากตั้งแต่ปัจเจกบุคคล คริวเรือน ไปจนถึงองค์กรและสังคม ไม่ว่าจะเป็นระดับท้องถิ่น ประเทศ หรือระดับโลก (อภิวัฒน์ รัตนวราหะ, 2563, หน้า 1-2)

คุณลักษณะของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาอย่างรอบด้าน ผู้บริหารสถานศึกษามีไม่แค่ต้องเรียนรู้หลักการบริหารหรือปฏิบัติตามกฎเกณฑ์หรือ ตามระเบียบกฎหมายเพียงอย่างเดียว แต่ต้อง ใช้อำนาจที่ได้มาจากกฎหมายประกอบกับความดีงามในตนเอง มีอุดมการณ์ในจิตสำนึก ในการบริหารสถานศึกษาผู้บริหารต้องมีอิทธิพลต่อการจัดการสถานศึกษา ดังนั้นคุณลักษณะของผู้บริหารจึงมีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร (กุลจิรา รักขรร, 2561, หน้า 16) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการพัฒนาคุณลักษณะในหลาย ๆ ด้านที่สามารถตอบโจทย์ ความคาดหวังของสังคมได้มากยิ่งขึ้น เพิ่มการตอบสนองต่อสังคมได้หลากหลายให้มากที่สุด ผู้บริหารจะต้องตระหนักว่าทุกกิจกรรมในการบริหารจัดการต้องเน้นให้เกิดคุณภาพตามเป้าหมายเป็น ที่พึงพอใจแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสีย โดยมุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็น บุคคลที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนการศึกษาถือว่าเป็นกลไกหลักและมีบทบาทในการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ที่จะต้องทำหน้าที่และรับผิดชอบโดยตรงในการดูแล ควบคุม กำกับและส่งเสริม สนับสนุน การจัดการเรียนการสอนและทำงานในส่วนต่างๆ ของสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ ตามที่ได้กำหนดไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ผู้บริหาร สถานศึกษาจะต้องทำงานเพื่อให้มีความมั่นใจได้ว่าตนเองได้ทำหน้าที่ของผู้นำทางการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ของ นักเรียน โดยต้องเข้าใจเนื้อหาเชิงวิชาการ การประเมินผล และเทคนิคการสอน มีการทำงานเพื่อเสริมสร้างทักษะร่วมกับครู การรวบรวม วิเคราะห์และใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจ ผู้นำถูกคาดหวังให้ทำงานร่วมกับครู นักเรียน ผู้ปกครอง สมาชิกในชุมชน และหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้มีความมั่นใจได้ว่าความต้องการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคนได้รับการตอบสนอง (ราณี จินสุทธิ์ หทัยภัทร จินสุทธิ์ สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต และพระมหาสิริวิวัฒนา สิริวัชรกุล, 2564, หน้า 5) และสถานศึกษาซึ่งเป็นสถาบันทางสังคมที่มีความสำคัญในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ เนื่องจากเป็นแหล่งเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้วัฒนธรรม ฝึกทักษะอาชีพ เสริมสร้างคุณธรรมอันพึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกที่ดี ของสังคม และฝึกทักษะชีวิตอันจำเป็นในการดำรงชีวิตให้กับนักเรียน สรรค์สร้างบุคลิกภาพทางสังคม ให้แก่นักเรียน เพื่อให้สามารถปรับตัวในการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และปฏิบัติตนให้มีคุณค่าแก่ สังคม เป็นทรัพยากรมนุษย์ตามความต้องการทางสังคม โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา

เป็นผู้บริหารจัดการคอยกำกับ ติดตาม และดูแลการดำเนินการของโรงเรียน อีกทั้งพยายามทุกวิถีทางที่จะดำเนินการทุกอย่างที่เกี่ยวกับการศึกษาให้มีผลผลิตคือนักเรียนที่มีคุณภาพที่สุด และเพื่อให้นักเรียนสามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้ในศตวรรษที่ 21 อย่างมีคุณภาพคุณลักษณะ ของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องมิในตัวผู้บริหารสถานศึกษาที่จะสามารถนำพา สถานศึกษาให้ก้าวไปสู่การปฏิรูปการศึกษาได้อย่างมีเกียรติมีศักดิ์ศรีกล้าเผชิญกับสิ่งใหม่ ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในการเปลี่ยนแปลงของสังคมรอบด้าน (ปิยนารถ บุญมีพิพิธ และจำรัส แจ่มจันทร์, 2563, อ้างถึงใน สรวุฒิ ชันคำหมื่น, 2566, หน้า 2) จะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้นนั้นมีผลกระทบต่อสังคมและชีวิตความเป็นอยู่ของคนในทุกมิติซึ่งบุคคลในสังคมจึงควรมีความเข้าใจเพื่อเผชิญหน้ากับปัญหา อุปสรรค ความท้าทาย และความพร้อมที่จะดำเนินชีวิตให้อยู่ในสังคมและพร้อมรับอนาคตไม่แน่นอนอย่างมีความสุขด้วยการใช้เหตุและผลจากความรู้ที่มีนำมาสร้างระบบการคิดที่สร้างสรรค์เป็นของตนเอง อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาสังคมให้ยั่งยืน นอกจากนี้จะต้องตระหนักว่าความรู้ที่มีอยู่เดิมนั้นอาจไม่สามารถนำมาปรับใช้ได้กับทุกสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนั้นคนจำเป็นต้องเรียนรู้เพื่อให้อยู่ได้อย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลงและต้องเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การมองไปข้างหน้าหรือการมองภาพอนาคตเป็นวิธีการที่ใช้ในการศึกษาภาพของอนาคต เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานและการเตรียมความพร้อม หากเราทราบถึงเส้นทางที่จะเดินต่อไปข้างหน้า เราก็จะกำหนดวิธีการไปสู่เป้าหมายได้เป็นอย่างดีได้เต็มไปด้วยความพร้อมและสามารถแสวงหาความร่วมมือต่าง ๆ ได้จากผู้ร่วมงานรวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลง และหรือผู้ที่จะเป็นพลังขับเคลื่อนหน่วยงาน องค์กรไปในอนาคตร่วมกัน (ยุทธชัย ดำรงมณี, 2562, หน้า 7)

จากประเด็นปัญหาดังกล่าวการวิจัยด้านการบริหารการศึกษาที่ทำกันอยู่โดยทั่วไปมักจะอยู่ในรูปของการสำรวจ ปัญหาของสถานศึกษาหรือปัญหาของการบริหารการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาในแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เพื่อค้นหาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ผลที่ได้ในการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่าจะก่อให้เกิดคุณค่า ด้านความรู้และแนวทางในการนำไปใช้ในการเตรียมการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา จะทำให้ในระบบการศึกษามีผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตามประสบการณ์และคุณวุฒิการศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล

มีนักการศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลไว้ดังนี้

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2559) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลมีดังนี้

1. กำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) ของสถานศึกษาให้ชัดเจนว่าต้องการไปในทิศทางใด และจะนำมาใช้กับการบริหารสถานศึกษาในเรื่องใดบ้าง

2. การบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ ฮาร์ดแวร์ (hardware) ซอฟต์แวร์ (software) เน็ตเวิร์ก (network) และเครือข่ายไร้สายต่าง ๆ ของสถานศึกษา ให้ครู บุคลากร และนักเรียนทุกคนสามารถใช้และเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว สะดวกต่อการใช้งาน พร้อมทั้งจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนอย่างเพียงพอ

3. การสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) อย่างแพร่หลายไม่ว่าจะเป็นการจัดการเรียนการสอนของครูการบริหารงานสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ตลอดจนการให้นักเรียนสามารถใช้และเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ผ่านอินเทอร์เน็ต (Internet) ได้ตลอดเวลา

4. การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

5. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีสามารถใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

6. ส่งเสริมสนับสนุนสร้างแรงจูงใจครู บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาให้นำความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดให้มาสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนหรือการปฏิบัติงาน

7. จัดให้มีระบบการกำกับติดตามและการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) ของสถานศึกษาทั้งครู บุคลากรทุกคนและนักเรียนว่าสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามนโยบายอย่างถูกต้องเหมาะสม

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามี 8 องค์ประกอบ ได้แก่คุณลักษณะด้านวิสัยทัศน์คุณลักษณะด้านความรู้และการเรียนรู้คุณลักษณะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล คุณลักษณะด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมคุณลักษณะด้านการสร้างพลังและแรงบันดาลใจ คุณลักษณะด้านการสร้างเครือข่ายและมนุษยสัมพันธ์คุณลักษณะด้านการสร้างโอกาสและเพิ่มศักยภาพเพื่อนร่วมงาน และคุณลักษณะด้านภาพลักษณ์และเป็นแบบอย่างที่ดีซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. คุณลักษณะด้านวิสัยทัศน์ มีนักการศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2561) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ร่วมกับการแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์กับบุคลากรอื่น ๆ ได้สามารถนำการพัฒนาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและการบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงในองค์กรและยกระดับความ เป็นเลิศขององค์กรได้

ทินกร บัวชู (2562) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีวิสัยทัศน์สามารถ แลกเปลี่ยนถ่ายทอดวิสัยทัศน์หรือความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงองค์กรด้วยการพัฒนานวัตกรรมดิจิทัลและประยุกต์ใช้ดิจิทัลเพื่อยกระดับความเป็นเลิศขององค์กร การเข้าใจกลยุทธ์ที่สนับสนุนเป้าหมายจะเป็นการเพิ่ม โอกาสในการแข่งขันขององค์กรด้วยนวัตกรรมดิจิทัล

สรุปว่า คุณลักษณะด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถกำหนดวิสัยทัศน์สื่อสารแลกเปลี่ยนถ่ายทอดวิสัยทัศน์สามารถวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยโอกาส อุปสรรคของสถานศึกษาสามารถกระตุ้นโน้มน้าวให้เพื่อนร่วมงานมีส่วนร่วมในการยกระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษาตามวิสัยทัศน์และสามารถพัฒนาเพื่อนร่วมงานให้มีศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการตามวิสัยทัศน์

2. คุณลักษณะด้านความรู้และการเรียนรู้

มีนักการศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้และการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

กุลขลิ จงเจริญ (2562) กล่าวว่า การเรียนรู้และการมีองค์ความรู้หมายถึง การที่ ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการแสดงออกถึงการมีความรู้และความสามารถทางเชาว์ ปัญญา สติปัญญา เพื่อให้เกิดการคิดอย่างชาญฉลาด มีการจดจำและเชื่อมโยงสิ่งที่พบเห็นที่ผ่านมา และสิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน การฟังอย่างเข้าใจและเห็นอกเห็นใจ และการสำรวจสิ่งที่เป็นความจริงและ สิ่งที่เป็นไปได้เพื่อให้เกิดความสามารถในการคิดเชิงสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร มีความ กระจายใคร่รู้ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้เกิดการเรียนรู้มีการถ่ายโอนองค์ความรู้โดยการใช้เทคนิค แบบมีอาชีพและเฉียบแหลมเพื่อการให้ได้ผลงานที่สร้างสรรค์

สุขญา โภมลวานิช และคณะ (2563) กล่าวว่า การเรียนรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงความสามารถในการค้นหา การประเมินการใช้การแบ่งปัน และสร้างสรรค์สารสนเทศ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอนการวัดประเมินผล สร้างนวัตกรรม และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ประกอบด้วยตัวชี้วัด 5 ตัว ได้แก่ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ดิจิทัล การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ดิจิทัล การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้การแบ่งปันข้อมูลผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล และการสร้างสื่อดิจิทัลมาบูรณาการการเรียน

สรุปว่า คุณลักษณะด้านความรู้และการเรียนรู้หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษาที่แสดงออกถึงการเป็นผู้นำทางวิชาการ มีมาตรฐานความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ และสามารถนำความรู้มาใช้ในการบริหารสถานศึกษาและต่อยอดความรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง เป็น บุคคลแห่งการเรียนรู้และกระจายใคร่รู้ในการศึกษาค้นคว้า สามารถฝึกฝนพัฒนาตนเอง พัฒนา วิชาชีพ และหาประสบการณ์ใหม่อย่างต่อเนื่อง

3. คุณลักษณะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

นักการศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

ฉัตรพร วัชร (2561) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุค ดิจิทัลมีผลต่อการใช้ ภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของผู้บริหาร สถานศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะ ภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการเรียนรู้ เข้าใจ ยอมรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์ สูงสุดต่อสถานศึกษา ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. กำหนดวิสัยทัศน์ด้านไอซีที
2. การบริหารจัดการโครงสร้างด้านไอซีที
3. การสร้างวัฒนธรรมการทำงานในการใช้ไอซีที
4. การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านการใช้ไอซีที
5. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำตนเป็นตัวอย่างในการใช้ไอซีที
6. ส่งเสริมสนับสนุนสร้างแรงจูงใจในการใช้ไอซีที
7. ระบบการกำกับติดตามการให้คำปรึกษาในการใช้ไอซีที

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2561) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของ ผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริม การจัดการเรียนรู้และการจัดการใน สถานศึกษา โดยมีวิสัยทัศน์และเป็นผู้ดำเนินการส่งเสริมให้ครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องนำเทคโนโลยีมาบูรณาการใช้ในการ จัดการศึกษา และการทำงานภายใน สถานศึกษาได้อย่างสอดคล้องกับสภาพบริบท และความต้องการของ ผู้เรียน ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้ครูและผู้บริหารมีความมั่นใจในการใช้เทคโนโลยีใช้อย่างมีความรอบรู้ รู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีโดยคำนึงถึงหลักจริยธรรมในการใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม

Sheninger (2019) ได้นำเสนอแนวทางการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษายุค ดิจิทัลที่สำคัญ ๆ ประกอบด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือสำหรับนักบริหารการศึกษา ดังนี้

1. การสื่อสาร ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับครูผู้เรียนหรือผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้อง ในเวลาจริงผ่านอุปกรณ์ที่หลากหลาย และไม่เป็นการสื่อสารทางเดียวหรือสองทาง โดย สามารถประชาสัมพันธ์ หรือรายงานการดำเนินงานต่าง ๆ ผ่านช่องทางในการสื่อสารผ่านสังคม ออนไลน์ต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย ไม่มี ค่าใช้จ่าย และเป็นช่องทางสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เช่นเว็บไซต์เฟซบุ๊ก ไลน์ทวิตเตอร์ ฯลฯ ซึ่งเป็นการสื่อสารกับ สาธารณชนด้วยกลยุทธ์การดำเนินงานที่ เรียบง่าย ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้ข้อมูลข่าวสารกับบุคคลที่ เกี่ยวข้องและตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในยุคดิจิทัลได้อย่างทันที

2. การประชาสัมพันธ์ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องทำหน้าที่เป็นแกนนำในการ นำเสนอหรือ ประชาสัมพันธ์เรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา กำหนดรูปแบบที่เป็นฐานราก ในการประชาสัมพันธ์เชิง บวก โดยใช้เครื่องมือสื่อสังคมออนไลน์ที่ให้บริการฟรีต่าง ๆ ผู้บริหาร สถานศึกษาจะต้องสร้างเครื่องมือหรือ ช่องทางที่ทำให้ครูผู้เรียน หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีโอกาส แบ่งปันเรื่องราวในเชิงบวกเกี่ยวกับสถานศึกษาด้วย

3. การสร้างภาพลักษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถใช้ประโยชน์จากเครื่องมือ สื่อสังคม ออนไลน์ในการสร้างภาพลักษณ์หรือแบรนด์ในเชิงบวก ที่เน้นมุมมองด้านบวกของวัฒนธรรม ในสถานศึกษา เพิ่ม

ความภาคภูมิใจให้กับชุมชน และช่วยดึงดูดหรือรักษาความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง เมื่อมองหาสถานศึกษาที่จะส่งบุตรหลานไปเรียนแล้วต้องนึกถึงสถานศึกษาของเราเป็นอันดับแรก ๆ

4. ความผูกพันและการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจัดการศึกษาสะท้อนชีวิต จริง ประยุกต์สิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้และสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง โดยมุ่งเน้นไปที่การเสริมสร้างชุด ทักษะที่จำเป็นในการใช้ชีวิตประจำวันและโลกอนาคต ทั้งการสื่อสาร การทำงานร่วมกัน ความคิด สร้างสรรค์การรู้เท่าทันสื่อ การเชื่อมโยงกับโลก การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหาที่ตรง ตามความต้องการของสังคม

5. การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ได้เอง เพื่อตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ที่หลากหลาย การจัดหาทรัพยากร การเข้าถึงความรู้ การรับความคิดเห็น การติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญทั้งนักการศึกษาและนักปฏิบัติเพื่ออภิปรายเกี่ยวกับกล ยุทธ์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และภาวะผู้นำโดยใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการพัฒนาความเป็นครูผู้บริหารมืออาชีพ

6. การปรับวิสัยทัศน์สิ่งแวดล้อมและพื้นที่การเรียนรู้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำหนด วิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ในการสร้างพื้นที่การเรียนรู้และปรับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาทั้งหมด โดยการจัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้เช่น ห้องสมุดอัตโนมัติสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา หรืออาศัย ชุมชน หน่วยงาน ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

7. การสร้างโอกาส ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องค้นหาวิธีปรับปรุงสถานศึกษา และพัฒนา ความเป็นมืออาชีพของตนเอง ครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นประโยชน์จากการเชื่อมต่อ เทคโนโลยีเพิ่มโอกาสปรับปรุงวิธีการทำงานหรือวัฒนธรรมสถานศึกษาหลาย ๆ ด้าน

สรุปว่า คุณลักษณะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ที่สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลบริหารสถานศึกษาให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ บริหารจัดการโครงสร้าง พื้นฐานทางเทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษาให้เข้าถึงง่าย สะดวก รวดเร็ว และหลากหลายช่องทาง สร้างวัฒนธรรมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลโดยคำนึงถึงหลักจริยธรรม เป็นผู้นำและสามารถให้คำปรึกษา ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงาน และส่งเสริมสนับสนุน สร้างแรงจูงใจให้เพื่อนร่วมงานใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้

4. คุณลักษณะด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม

มีนักการศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

กุลจิรา รักชนกร (2563) กล่าวว่า องค์ประกอบคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์/นวัตกรรม มีตัวบ่งชี้ประกอบด้วย ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์/นวัตกรรม การผสมผสานเทคโนโลยีนวัตกรรมนำสู่เป้าหมาย ความท้าทาย และคิดอย่าง จินตนาการ

วิภาลัย วงษา (2563) กล่าวว่า คุณลักษณะการเป็นนักริเริ่มสร้างสรรค์หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีคุณลักษณะด้านการคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ผลงาน คิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อ บริหารจัดการในการจัดการเรียนการสอน สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีความยุติธรรมและ ส่งเสริมครูให้เริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

สรุปว่า คุณลักษณะด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม หมายถึง คุณลักษณะของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่กล้าคิด กล้าทำหาย กล้าวางแผนทำสิ่งใหม่ และตัดสินใจอย่างสร้างสรรค์โดย มุ่งเน้นประโยชน์สูงสุดของสถานศึกษา สามารถคิดค้นและพัฒนาวัตกรรมการบริหารจัดการใน สถานศึกษา มีความคิดหลากหลายและยืดหยุ่น สนับสนุนความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมของเพื่อน ร่วมงาน และส่งเสริมให้เพื่อนร่วมงานสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับ บริบทที่เปลี่ยนแปลงไป

5. คุณลักษณะด้านการสร้างพลังและแรงบันดาลใจ

มีนักการศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านการสร้างพลังและแรงบันดาลใจของ ผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

กุลชลี จงเจริญ (2562) ได้ให้ความหมายของการสร้างแรงบันดาลใจในการทำงาน ไว้ว่า การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการแสดงออกถึงการมุ่งเน้นการหาวิธีใหม่ ๆ เพื่อ สร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรในการทำงานเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายร่วมกันอย่างสร้างสรรค์มีการโน้มน้าวใจให้บุคลากรยินดีที่จะทำงานด้วยตัวของบุคลากรเอง มีการสร้างสิ่งจูงใจให้กับผู้ร่วมงาน สนับสนุนกำลังใจให้กับผู้ร่วมงาน รวมทั้งสนับสนุนความคิดเชิงสร้างสรรค์ของบุคคลในองค์กร และ สร้างแรงกระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจใหม่ ๆ ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานทำงานได้เต็มศักยภาพเพื่อให้ผลลัพธ์ ของงานออกมาตามที่วางแผนเอาไว้

วิภาลัย วงษา (2563) กล่าวว่า คุณลักษณะการเป็นนักสร้างพลังแรงบันดาลใจเชิง บวก หมายถึงผู้บริหารโรงเรียนต้องส่งเสริมและเสริมสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรและครูในการกำหนด ทิศทางการดำเนินงาน มีการบำรุงขวัญกำลังใจ เห็นอกเห็นใจผู้ร่วมงานทุกคน ดูแลเอาใจใส่พบปะกับ นักเรียน ครูและผู้ปกครอง เพื่อเสริมสร้างความพร้อม และสนับสนุนบุคลากรทุกโอกาส เป็นกัลยาณมิตรกับทุกคน

สรุปว่า คุณลักษณะด้านการสร้างพลังและแรงบันดาลใจ หมายถึง คุณลักษณะของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถสร้างแรงกระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจในการทำงาน มีการสร้างแรง บันดาลใจด้วยวิธีการใหม่ ๆ สามารถโน้มน้าวใจให้เพื่อนร่วมงานยินดีที่จะทำงาน มีการสร้างขวัญ และกำลังใจ และเห็นอกเห็นใจเพื่อนร่วมงาน

6. คุณลักษณะด้านการสร้างเครือข่ายและมนุษยสัมพันธ์

มีนักการศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านการสร้างเครือข่ายและมนุษยสัมพันธ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

คณินนิตย์ กิจวิธิ (2560) กล่าวว่า การสร้างเครือข่ายชุมชน หมายถึง ความสามารถในการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อกำหนดวิธีการพัฒนา สถานศึกษา สร้างแรงกระตุ้นในการทำงานร่วมกัน สนับสนุนส่งเสริมให้มีการสร้างกลุ่มของสมาชิกใน สถานศึกษา ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกคน สนับสนุนส่งเสริมให้มีการทำงานเป็นทีม สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดีงามในสถานศึกษา และ สนับสนุนส่งเสริมให้มีการพัฒนาความเข้มแข็งของ องค์กรในสถานศึกษา

วิภาลัย วงษา (2563) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนมีความไว้วางใจ มีมนุษยสัมพันธ์ในการสื่อสารในองค์กร และเปิดโอกาสให้ บุคลากรและครูมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และกำหนดทิศทางของสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุ ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

สรุปว่า คุณลักษณะด้านการสร้างเครือข่ายและมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง คุณลักษณะของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถสร้างเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เข้า ร่วมกลุ่มสัมมนาทางวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ให้ความสำคัญในการทำงานแบบมี ส่วนร่วม สร้างแรงกระตุ้นให้มีการทำงานร่วมกัน และสร้างมนุษยสัมพันธ์เพื่อการทำงานเป็นทีม

7. คุณลักษณะด้านการสร้างโอกาสและเพิ่มศักยภาพเพื่อนร่วมงาน

มีนักรศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านการสร้างโอกาสและเพิ่มศักยภาพ เพื่อนร่วมงานของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

หทัยา ชนะสิทธิ (2560) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ด้านการ พัฒนาผู้ร่วมงาน หมายถึง การนิเทศ แนะนำ และช่วยเหลือผู้ร่วมงานให้มีการพัฒนาตนเองอย่างเต็ม ศักยภาพ สามารถให้ข้อมูลป้อนกลับด้านการพัฒนาเป็นรายบุคคลได้

Lathan (2021) กล่าวถึงลักษณะของผู้นำโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จไว้ว่า ผู้นำ โรงเรียนต้องให้อำนาจครูและฝึกฝนทักษะความเป็นผู้นำ (They Empower Teachers and Cultivate Leadership Skills) ผู้นำโรงเรียนที่ดีต้องอยู่ท่ามกลางครูและเพื่อนร่วมงานที่ยอดเยี่ยม ซึ่งผู้นำต้องสนับสนุนครูและเพื่อนร่วมงานให้เรียนรู้พัฒนาการเป็นผู้นำ และสนับสนุนให้ได้รับโอกาสในการเติบโตในอาชีพ ให้อิสระและมีส่วนร่วมในการทำงาน เพราะจะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมากขึ้น

สรุปว่า คุณลักษณะด้านการสร้างโอกาสและเพิ่มศักยภาพเพื่อนร่วมงาน หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่รับฟัง เรียนรู้ความสามารถ และความสนใจของเพื่อนร่วมงาน ให้เพื่อนร่วมงานมีอิสระในการทำงาน เชื่อในขีดความสามารถของเพื่อนร่วมงาน พร้อมทั้งมอบอำนาจ และการตัดสินใจให้เพื่อนร่วมงานสามารถพัฒนาทักษะและเพิ่มความรู้ให้กับเพื่อนร่วมงาน ส่งเสริม และอำนวยความสะดวกให้เพื่อนร่วมงานได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ และสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน ให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

8. คุณลักษณะด้านภาพลักษณ์และเป็นแบบอย่างที่ดี

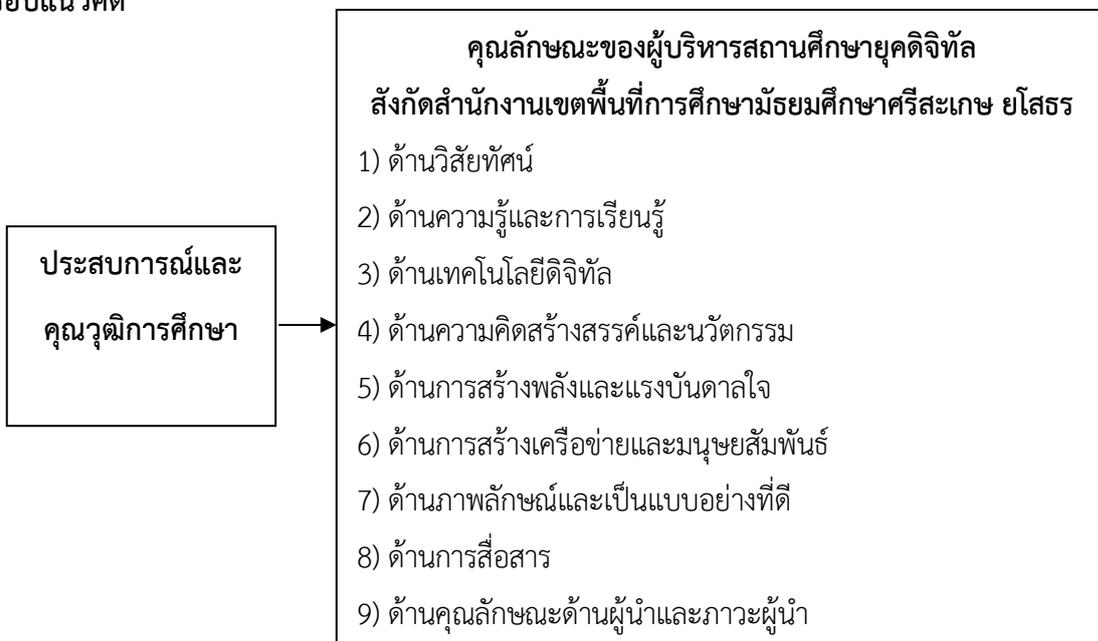
มีนักรศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านการสร้างภาพลักษณ์และเป็น แบบอย่างที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

วิภาลัย วงษา (2563) กล่าวว่า คุณลักษณะบุคลิกภาพอ่อนน้อมถ่อมตนและเป็น แบบอย่างที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียนมีสุขภาพกาย สุขภาพใจที่ดีมี รูปร่างลักษณะที่สมบูรณ์แต่งกายเหมาะสมเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา ใช้หลักการและเหตุผลในการบริหารงานในโรงเรียน มีกาลเทศะ กิริยาในการสื่อสารที่อ่อนน้อม เปิดโอกาสให้ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม มีการบริหารงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์คิดวิเคราะห์นำเทคโนโลยีมา บริหารจัดการในการเรียนการสอนได้ดีเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ แก้ไขปัญหาและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

Sheninger (2019) นำเสนอเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาด้าน การสร้างภาพลักษณ์ไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถใช้ประโยชน์จากเครื่องมือสื่อสังคม ออนไลน์ในการสร้างภาพลักษณ์หรือแบรนด์ในเชิงบวก ที่เน้นมุมมองด้านบวกของวัฒนธรรมใน สถานศึกษา เพิ่มความภาคภูมิใจให้กับชุมชน และช่วยดึงดูดหรือรักษาความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง เมื่อมองหาสถานศึกษาที่จะส่งบุตรหลานไปเรียนแล้วต้องนึกถึงสถานศึกษาของเราเป็นอันดับแรก ๆ

สรุปว่า คุณลักษณะด้านการสร้างภาพลักษณ์และเป็นแบบอย่างที่ดีหมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความมุ่งมั่นในการทำงาน เสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต ไม่ใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตน มีคุณธรรม จริยธรรม มีสุขภาพกายสุขภาพใจดีมีกาลเทศะ กิริยาในการสื่อสาร อ่อนน้อม เป็นแบบอย่างให้กับนักเรียน ครูและผู้ปกครอง และสามารถสร้างภาพลักษณ์เชิงบวกให้กับ ตนเองและสถานศึกษา

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดงานวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 84 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 212 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร, 2566) ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 150 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน โดยมีลักษณะตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (Force choice) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร มี 9 ด้าน จำนวน 62 ข้อ โดยใช้แนวคิดของไลเคิร์ต (Likert) มีลักษณะเป็นมาตราส่วน 5 ระดับของไลเคิร์ต (Likert's five rating Scale) และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตามประสบการณ์และคุณวุฒิการศึกษา ที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ ขนาดโรงเรียน ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงทดสอบรายคู่โดยใช้วิธี LSD (Least - Significant Different)
3. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data Analysis) ได้แก่ การนำผลของการศึกษาจากการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์เนื้อหาโดยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบ 3 เสา่ ตามกรอบแนวคิดของ สุธงศ์ จันทวานิช (2540) โดยมีวิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า โดยใช้วิธีการดังนี้ 1) วิธีตรวจสอบโดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลที่แตกต่างกันออกไป (Methodological triangulation) 2) วิธีตรวจสอบโดยใช้แหล่งข้อมูลที่ต่างกัน (data triangulation) ใช้วิธีการโดยเปลี่ยนแหล่งที่เป็นบุคคลเวลาหรือสถานที่ที่ให้ข้อมูล และ 3) วิธีตรวจสอบโดยใช้ผู้เก็บข้อมูลที่ต่างกัน (investigator triangulation)

ผลการศึกษา

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D = 0.69) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ด้านภาพลักษณ์และเป็นแบบอย่างที่ดี ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.88$, S.D = 0.74) รองลงมาคือ ด้านคุณลักษณะด้านผู้นำและภาวะผู้นำ ($\bar{X} = 3.84$, S.D = 0.72) และด้านการสร้างเครือข่ายและมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.82$, S.D = 0.67) ส่วนด้านวิสัยทัศน์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.66$, S.D = 0.62)
2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตามประสบการณ์และคุณวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้บริหาร

สถานศึกษาที่มีจำแนกตามประสพการณ์และคุณวุฒิการศึกษา ต่างกัน มีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($F = 2.637, \text{Sig.} = 0.050$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

3. ผลการวิเคราะห์การพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร มีดังนี้ (1) ด้านวิสัยทัศน์การมีวิสัยทัศน์ของผู้นำคือการมองภาพอนาคตขององค์กรที่เป็น ตัวกำหนดทิศทางไปสู่จุดหมายปลายทางขององค์กรที่องค์กรต้องการให้เกิดขึ้นเพื่อก้าวไปข้างหน้าให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น วิสัยทัศน์จะเป็นสิ่งที่ทำให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและมุ่งไปสู่จุดหมายเดียวกัน (2) ด้านความรู้และการเรียนรู้ ผู้นำจะต้องมีความเต็มใจที่จะเรียนรู้ และตื่นตัวที่จะเรียนรู้อยู่เสมอเนื่องจากความรู้ ข้อมูลข่าวสารได้เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในยุคดิจิทัล เพื่อนำความรู้มาประยุกต์ในการบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องในยุคปัจจุบัน อีกทั้งเป็นการเสริมสร้างศักยภาพของผู้นำและเสริมสร้างบุคลากรในสถานศึกษาให้เป็นผู้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (3) ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้ จัดหางบประมาณมาซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์เทคโนโลยีให้เพียงพอ สร้างค่านิยมในการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา และมีการประเมินประสิทธิภาพ (4) ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล สามารถกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความสร้างสรรค์ผลงานให้มีคุณภาพมาตรฐานตามต้องการเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนและองค์กร ทั้งในส่วนของการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์แปลกใหม่ (5) ด้านการสร้างพลังและแรงบันดาลใจ การสร้างแรงบันดาลใจของผู้นำสู่บุคลากรในสถานศึกษาให้เกิดความคิดเชิงบวก ความกระตือรือร้นในการทำงาน เป็นการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อคุณภาพขององค์กร (6) ด้านการสร้างเครือข่ายและมนุษยสัมพันธ์ การสร้างความร่วมมือและการติดต่อเป็นหน้าที่ของผู้นำทางการศึกษาที่จะต้องแสวงหา รวบรวม จัดเก็บ แบ่งปันข้อมูลและความรู้มาใช้ในการจัดการองค์กรให้ผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายสามารถปฏิบัติงานได้อย่างสอดคล้องกัน มีความเข้าใจที่ตรงกัน และปราศจากความขัดแย้งภายในสถานศึกษา อีกทั้งยังต้องประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา (7) ด้านภาพลักษณ์และเป็นแบบอย่างที่ดี การเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้นำทำให้เกิดการเคารพนับถือและมีความยำเกรง ในหมู่เพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งแบบอย่างที่ดีในด้านการดำรงชีวิตและการทำงาน (8) ด้านการสื่อสาร ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นนักสื่อสารที่จะเชื่อมโยงข้อมูลกระจายข่าวสารได้ถูกต้อง ชัดเจนรวดเร็ว เพื่อให้ผู้รับสารสามารถเข้าใจได้ตรงกันและปฏิบัติงานรวมกันได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และนอกจากผู้นำจะต้องเป็นผู้สื่อสารในการมอบหมายหรือสั่งการแล้วนั้นก็จะต้องเป็นผู้รับสารที่มีประสิทธิภาพด้วย และ(9) ด้านคุณลักษณะด้านผู้นำและภาวะผู้นำ สร้างกระบวนการของความสัมพันธ์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ได้รับการยอมรับและมีอิทธิพล สามารถจูงใจให้บุคคลอื่นปฏิบัติตามความคิดเห็นด้วยเทคนิค และคำสั่งของตนพร้อมทั้งมีการจัดการที่ดี เพื่อให้องค์กรบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิภาพ มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และสามารถขับเคลื่อนสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์โดยสามารถสร้างความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรทุกส่วนในสถานศึกษาให้ขับเคลื่อนไปด้วยจุดหมายเดียวกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ด้านภาพลักษณ์และเป็นแบบอย่างที่ดี ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านคุณลักษณะด้านผู้นำและภาวะผู้นำ และด้านการสร้างเครือข่ายและมนุษยสัมพันธ์ ส่วนด้านวิสัยทัศน์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (จิณฉัตร ปะโคทัง, 2561, หน้า 219) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ โดยได้สรุปคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลดังนี้ กำหนดวิสัยทัศน์ด้านไอซีที การบริหารจัดการ โครงสร้างด้านไอซีที การสร้างวัฒนธรรมการทำงานในการใช้ไอซีที การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านการใช้ไอซีที ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำตนเป็นตัวอย่างในการใช้ไอซีที ส่งเสริมสนับสนุนสร้างแรงจูงใจในการใช้ ไอซีที และระบบการกำกับติดตามการให้คำปรึกษาในการใช้ไอซีทีตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีวิน อ่อนละอ และคณะ (2563, หน้า 117-118) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำยุคดิจิทัล สำหรับนักบริหารการศึกษา โดยได้สรุปว่า นักบริหารการศึกษาที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัล จะต้องมีความรู้เฉพาะดังนี้ ส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native) มีความหิวกระหายต่อองค์ความรู้ใหม่ สร้างสังคมแห่งปัญญา และพัฒนาความสามารถใหม่ๆ เต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้อยากเห็นทาง ปัญญา และคิดค้นนวัตกรรมเพื่อให้เกิดการบริการใหม่ๆ พัฒนาความคล่องตัว ความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพ ทางดิจิทัลการสร้าง ปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ อาจเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพ เศรษฐกิจและสังคมเป็นไปอย่างรวดเร็ว จึงอาจทำให้มีมุมมองในการคิดและวางแผนเกิดปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน ดังนั้นผู้บริหารจึงพัฒนาตนเองอยู่อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกรัตน์ เชื้อวงศ์ และวัลลภา อาริรัตน์ (2564, หน้า 890) ได้ศึกษาวิจัยเรื่ององค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยได้สังเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำ ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามี ได้แก่ การเป็นพลเมืองดิจิทัล (Digital Citizenship) มีตัวชี้วัด 3 ตัว คือ การรู้และใช้ดิจิทัล(Digital knowledge and use) การสื่อสารดิจิทัล (Digital communication) และจริยธรรมในการใช้ดิจิทัล (Ethics in digital use) ความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล (Digital Professionalism) มีตัวชี้วัด 3 ตัว คือ ความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Expertise in the use of digital technology) การบริหารจัดการเทคโนโลยี(Technology Management) และการสร้างบรรยากาศ การเรียนรู้ดิจิทัล (Creating a digital learning environment) วิสัยทัศน์ดิจิทัล (Digital Vision) มีตัวชี้วัด 3 ตัว คือ การสร้างวิสัยทัศน์ที่มุ่งดิจิทัล (Creating a digital vision) การมีส่วนร่วมในการวางแผน (Participation in planning) และการสร้างวิสัยทัศน์ที่ส่งเสริมการพัฒนาและสร้างนวัตกรรม

2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตามประสบการณ์และคุณวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มี จำแนกตามประสบการณ์และคุณวุฒิการศึกษา ต่างกัน มีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ใน

ภาพรวมไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 แสดงให้เห็นว่าประสบการณ์และคุณวุฒิการศึกษา นำคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร บริหารงานในด้านวิสัยทัศน์ ด้านความรู้และการเรียนรู้ ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ด้านการสร้างพลังและแรงบันดาลใจ ด้านการสร้างเครือข่ายและมนุษย์สัมพันธ์ ด้านภาพลักษณ์และเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านการสื่อสาร และด้านคุณลักษณะด้านผู้นำและภาวะผู้นำ มุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามพันธกิจที่ตนเองรับผิดชอบให้ดีที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทินกร บัวชู (2562, หน้า 289-290) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ผลวิจัยพบว่าองค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลที่สำคัญ ได้ดังนี้ การมีวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership) การเป็นผู้ใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว (Professional Practice) ความสามารถในการนำข้อมูลมาใช้ (Data Driven) และความเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในองค์กร (Talent Management) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพันธ์ สมใจ (2561) สรุปว่าภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษารวมถึงการส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิสัยทัศน์การใช้เทคโนโลยีและเผยแพร่วิสัยทัศน์อย่างกว้างขวาง และมีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน มีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการยกระดับการเรียนการสอนให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตร เพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์สูงสุดของนักเรียน

3. ผลการวิเคราะห์การพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร (1) ด้านวิสัยทัศน์ควรกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและชุมชน ปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ รวมถึงเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและนำมาพัฒนาองค์กร (2) ด้านความรู้และการเรียนรู้ สนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยี มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา จัดอบรมบุคลากรเพื่อนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังตระหนักถึงความสำคัญและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (3) ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้ จัดหางบประมาณมาซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์เทคโนโลยีให้เพียงพอ สร้างค่านิยมในการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา และมีการประเมินประสิทธิภาพ (4) ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมพัฒนาความรู้ให้กว้างขวางและทันสมัยอยู่เสมอ (5) ด้านการสร้างพลังและแรงบันดาลใจ จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจในการทำงาน โดยการสร้างแรงจูงใจภายใน การสร้างเจตคติและการคิดในแง่บวกและกระตุ้นจิตวิญญาณของทีม (Team Spirit) ให้มีชีวิตชีวา (6) ด้านการสร้างเครือข่ายและมนุษย์สัมพันธ์ ในระบบโรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและใช้หลักของการมีส่วนร่วมในการพัฒนา (7) ด้านภาพลักษณ์และเป็นแบบอย่างที่ดี การที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงลักษณะความเป็นผู้นำเป็นที่ยอมรับของสังคมและเป็นความคาดหวังของชุมชน ผู้บริหารควรสร้างบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนมีความสามารถในการบริหารงาน และการจัดการในองค์กร กำหนดพันธกิจ นโยบายที่ดีมีทักษะในการมอบหมาย (8) ด้านการสื่อสาร ควรพัฒนาความสามารถในการพูดหรือการสนทนา ควรฝึกตนเองให้มีความสามารถในการถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกของตน เพื่อให้ผู้อื่นรับรู้ในสิ่งที่

ต้องการสื่อสารและ (9) ด้านคุณลักษณะด้านผู้นำและภาวะผู้นำสร้างกระบวนการของความสัมพันธ์ของบุคคลใด บุคคลหนึ่งที่ได้รับการยอมรับและมีอิทธิพล สามารถจูงใจให้บุคคลอื่นปฏิบัติตามความคิดเห็นด้วยเทคนิค และ คำสั่งของตนพร้อมทั้งมีการจัดการที่ดี เพื่อให้องค์กรบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และสามารถขับเคลื่อนสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์โดย สามารถสร้างความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรทุกส่วนในสถานศึกษาให้ขับเคลื่อนไปด้วยจุดมุ่งหมายเดียวกัน

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร ได้แก่ ด้านภาพลักษณ์และเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านคุณลักษณะด้านผู้นำและภาวะผู้นำ ด้านการสร้าง เครือข่ายและมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้และการเรียนรู้ ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความคิด สร้างสรรค์และนวัตกรรม ด้านการสร้างพลังและแรงบันดาลใจ ด้านการสื่อสาร

ภาพที่ 2 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษามีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และสามารถขับเคลื่อนสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์โดยสามารถสร้างความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรทุกส่วนในสถานศึกษาให้ขับเคลื่อนไปด้วยจุดมุ่งหมายเดียวกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาเป็นนักคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ เป็นนักสื่อสาร การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ การมุ่งมั่นพากเพียร สร้างสรรค์นวัตกรรมทางเทคโนโลยี นักสร้างแรงบันดาลใจ และการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งคุณลักษณะทั้งหมดที่กล่าวมานี้เป็นสิ่งที่จะขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลเพื่อให้ได้ข้อมูลมาเป็นแบบอย่างให้ผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ นำไปใช้ปฏิบัติต่อไป
2. ควรศึกษาการสร้างความร่วมมือระหว่างชุมชนและองค์กรภายนอกในการสนับสนุนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กนกกาญจน์ สุรินนา.(2566). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัล ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษามุกดาหาร. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- กุลจิรา รักชนคร.(พฤษภาคม-มิถุนายน 2563). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *Modern Learning Development*. 5(3), หน้า 16
- กุลชลี จงเจริญ. (2562). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช*, 12(1). หน้า194.
- แก้วมณี โสพิน.(2563). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของข้าราชการครูในเครือข่าย พันธปัญญาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา.
- คณินนิตย์ กิจวิธิ. (2560). การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา.
- จตุรงค์ สุวรรณแสง,อัจฉรา นิยมภา และ วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์.(มกราคม – เมษายน 2564). การบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2. *วารสารการบริหารและนวัตกรรมการศึกษา*. 4(1), หน้า 3
- จรัส อติวิทยากรณ.(2560). ผู้บริหารยุคใหม่. สงขลา: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.

- จิณณวัตร ปะโคทั้ง.(2561). *ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ*. ศิริธรรมออฟเซ็ท, อุบลราชธานี
- จิราภรณ์ ปกรณ์.(2564). *รูปแบบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ปริญญาานิพนธ์ดุขฎิบัณจิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร
- เฉลิมเกียรติ สุ่มเงิน.(เมษายน – มิถุนายน 2564). *การศึกษาคุณลักษณะและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 23(2), หน้า 128-129
- ชัยยนต์ เพาพาน.(มกราคม – มิถุนายน 2560). *ภาวะผู้นำทางการศึกษาและนวัตกรรมทางการบริหาร: กระบวนทัศน์ใหม่ใน ศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา*. *วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 12(1), หน้า 96
- ชีวิน อ่อนละอ และคณะ.(มกราคม-มีนาคม 2563).*ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับนักบริหารการศึกษา*. *วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย*. 10(1), หน้า 108-119.
- ฐิตินันท์ นันทะศรี.(ตุลาคม-ธันวาคม 2563).*ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา*. *บัณฑิตศึกษา*. 17(79), หน้า 18
- ฐิติพร หงส์โต. (มกราคม-มิถุนายน 2560). *รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่เพื่อก้าวสู่ ประชาคมอาเซียน,* *สารสนเทศ*. 16(1), หน้า 247
- ณภัทรณ์ นรกิจ และ ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ.(2564). *คุณลักษณะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่ายที่ 34 สำนักงานเขตมีนบุรีสังกัดกรุงเทพมหานคร*. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(1), หน้า 63
- ณัฐพล เพ็องฟุ้ง และคณะ.(มกราคม – มิถุนายน 2566). *แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักพรหมวิหาร 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง*. *วารสารสิรินธรปริทัศน์*, 24(1), หน้า 216
- ทินกร บัวชู. (มิถุนายน 2562). *ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา*. *ครุศาสตร์สาร*.13(2),. หน้า 289 - 290
- ทิพวรรณ ล้วนปสิทธิสกุล.(2562) *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับเป้าหมาย การศึกษาของนโยบายไทยแลนด์ 4.0*. *วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุขฎิบัณจิต*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
ธรรมออฟเซ็ท. หน้า 219
- นันทนัช สุขแก้ว (2562). *ทักษะครูในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2*. สืบค้นจาก
<https://edad.edu.ku.ac.th/Thesis%20IS%2026/12%20%20Nantanat.pdf>

- นาริเมะห์ แวปูเตะ, คันธมาทน์ กาญจนภูมิ, กัลยา ต้นสกุล. พฤติกรรมการป้องกันโรคจากไวรัสโคโรนา 2019 ของ นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา Prevention Behaviors of Coronavirus Disease 2019 of Songkhla Rajabhat University Students. *วารสารสภาการสาธารณสุขชุมชน*, 3(2), หน้า 31–9.
- นิรุช มีพันธ์. (2559). *ตัวแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ระดับ มัธยมศึกษาในเขต ภาคเหนือตอนบน*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาผู้นำทางการศึกษาและการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่, เชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *หลักการวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น
- ปทุมรัตน์ สีรูป.(2560). *การพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- ปทุมรัตน์ สีรูป.(2560).*การพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- ปัทมา สุบรรณจ้อย.(มกราคม – มิถุนายน 2565). *ปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร*. *Research and Development Journal Suan Sunandha Rajabhat University*,14(1), หน้า 188
- ปิยนาด บุญมีพิพิธ และจำรัส แจ่มจันทร์. (กรกฎาคม – ธันวาคม). *การบริหารการศึกษา...ไทยในยุคไทยแลนด์ 4.0. สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ*. 6(2), หน้า 2
- ฝนทิพย์ หาญชนะ และศีกฤทธิ์ ศิลาลาย. (2565). *ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ ครูโรงเรียนสหวิทยา เขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง*. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(6), 117-133.
- พรทิพย์ สุขเอียด.(2562). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3*. *ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. สาขาวิชาการบริหาร การศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา
- พัฒนศักดิ์ อภัยสม.(2566). *อนาคตภาพคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2565 – 2574)*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี
- พีรพัฒน์ ใจแก้วมา. (2563). *การศึกษาพฤติกรรมดำรงชีวิตแบบปกติใหม่ของประชาชนชาวไทยระหว่างวิกฤตโค วิด-19 ที่ปรากฏในสื่อออนไลน์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก
- ภคพร เลิกนอก. (2563). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากอนแก่น เขต 4*. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์*.7(2), หน้า 151.
- ภัทรา จันยารธรรม.(2564). *การบริหารสถานศึกษาเอกชนในยุคดิจิทัล*. วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย.สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.

- ยุทธชัย ดำรงมณี. (2562). อนาคตภาพของการบริหารโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ตามแนวคิดทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานในอนาคต. วิทยานิพนธ์. ครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา บริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร
- ยุวเรศ ประดู่ และคณะ.(มกราคม – มิถุนายน 2564). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ของสถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุ ราษฎร์ธานี เขต 3. วารสารการวัดประเมินผล สถิติ และการวิจัยทางสังคมศาสตร์, 2(1), หน้า 53
- ราณี จินสุทธิ์ ทพยภัทร จินสุทธิ์ สิริกาญจน์ ธนวุฒิปิพนิต และพระมหาสิริวัฒนา สิริวัชรกุล. (พฤษภาคม - สิงหาคม 2564). แนวทางการพัฒนาครูวิถีใหม่ฉลาดรู้เท่าทันดิจิทัล. *ครุสภาวิทยาจารย์*. 2(2), หน้า 5
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2562). เครื่องมือส่งเสริมการขับเคลื่อนประสิทธิภาพการจัดการ เรียนรู้ของ สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา).พริกหวานกราฟฟิก, กรุงเทพมหานคร
- วัฒนากร ต่อซอน.(2561) *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- วันชัย ราชวงศ์.(ตุลาคม - ธันวาคม 2562). ภาวะผู้นำสถานศึกษายุคดิจิทัล. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการ บริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย*,1(4), หน้า 29-30
- วิภาลัย วงษา.(2563). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัด สำนักงาน เขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- สงบ อันทรมณี. (มกราคม – มิถุนายน 2562). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัย การจัดการเทคโนโลยีอีสเทิร์น*, 16(1), หน้า 356
- สนุก สิงห์มาตร และคณะ.(2560). *คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรในศตวรรษที่ 21*. เอกสาร ประกอบการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม พ.ศ. 2560, มหาสารคาม.
- สมหมาย อ้าดอนกลอย.(มกราคม-มิถุนายน 2556) “บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21,” *บัณฑิตศึกษา*, 7(1), หน้า 5-6.
- สายชล มัตถะปะโท และคณะ.(กันยายน – พฤศจิกายน 2564). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 6(3), หน้า 56
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.(2562). *ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2562*,. ราชกิจจา นุเบกษา. เล่มที่ 136 ตอนพิเศษ 68 ง. หน้า 19-20.

- สุกฤตยา ปงกันทา.(2561). กลยุทธ์การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา
ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชายุทธศาสตร์การ
บริหารและการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, กำแพงเพชร.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2561). การบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- สุชญา โกมลวานิช และคณะ.(2563). องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. การประชุมวิชาการเสนอ ผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ
ครั้งที่ 21. 27 มีนาคม 2563, ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น,ขอนแก่น.
- สุนันทา สมใจ. (2561). การบริหารสถานศึกษาด้วยภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี, 12(1),
หน้า 360
- สุภาวิช เขาวนัเกษม.(2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประ สติทธิผล
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร
- สุภาวดี พรหมทะเล.(2561). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามทัศนะของครูผู้สอน
ในโรงเรียน สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม
- สุวิมล โพธิ์กลิ่น.(2560) การบริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่มีประสิทธิผล.โรงพิมพ์ยงสวัสดิ์อินเตอร์ กรุป,อุบลราชธานี
เสาวภาคย์ แผลมเพ็ชร และคณะ.(กรกฎาคม – ธันวาคม 2566).ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อการบริหาร
เชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี. วารสาร
ศึกษาศาสตร์ มจร, 11(2), หน้า 240
- หัตทยา ชนะสิทธิ. (2560). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนกลุ่มเกาะแก้ว สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา. หน้า 8
- อติพร เกิดเรือง.(มกราคม - มิถุนายน 2560). การส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อรองรับสังคมไทยในยุค
ดิจิทัล.วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 6(1), หน้า 173
- อภิวัฒน์ รัตนวราหะ.(2563) อนาคตศึกษา. ลีออคอินทีไซน์เวิร์ค, กรุงเทพมหานคร
- อมรวดี สินเจริญ.(2556). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำแบบผู้ให้บริการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.
วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์, สงขลา.
- เอกชัย กีสุขพันธ์.(2559). การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล (School Management in Digital Era). เข้าถึงได้
จาก: <http://pracharathschool.go.th/skill/detail/52232>
- เอกรัตน์ เชื้อวังคำ และวัลลภา อารีรัตน์. (2564). องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4. การประชุมผลงานวิชาการระดับบัณฑิตศึกษา
แห่งชาติครั้งที่ 22. วันที่ 24 มีนาคม2564 ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

Hoy, W. K. and Miskel, C. G. *Educational administration: Theory, reseach, and Practice*. 6thed. Boston: McGraw-Hill, 2001.

Jamon, B. E. *School Administrators' Leadership Styles, Attributes and Functions Towards Education Progression-Driven Era*. Doctoral Dissertation Development Educational University of Cebu Technological, Philippines, 2017.

Lathan, J. *Traits of Successful School Leaders*. California: University of San Diego, 2021.

Sheninger, E. *Digital Leadership: Changing Paradigms for Changing Times*. 2nded. Thousand Oaks: Corwin, 2019.